

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje chránený areál Oravské hradné bralo a jeho ochranné pásmo (ďalej „návrh nariadenia vlády“)	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR)	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy ☒ Materiál legislatívnej povahy ☐ Transpozícia/ implementácia práva EÚ
<i>V prípade transpozície/implementácie uveďte zoznam transponovaných/implementovaných predpisov:</i>	
Termín začiatku a ukončenia PPK	21. august – 2. september 2025
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	september 2025
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	november 2025

2. Definovanie problému
Oravské hradné bralo je od roku 2001 národnou prírodnou pamiatkou. Nariadením vlády sa kategória tohto chráneného územia zmení na chránený areál, pričom dôjde k zníženiu stupňa ochrany zo 4. na 3. stupeň ochrany, k vyčleneniu časti chráneného územia do ochranného pásma, v ktorom bude platiť 2. stupeň ochrany a k zrušeniu ochranného pásma národnej prírodnej pamiatky, v ktorom platí 3. stupeň ochrany (okrem časti v území európskeho významu Orava, resp. chráneného areálu Rieka Orava, v ktorom platí aj naďalej 4. stupeň ochrany). Navrhovaný právny stav je vyhovujúci z hľadiska záujmov ochrany prírody, ako aj prevádzky národnej kultúrnej pamiatky Oravský hrad. Súčasná podmienka ochrany územia v okolí Oravského hradu neumožňuje efektívne zabezpečovať jeho prevádzku. Obmedzenia vyplývajúce z vyššieho stupňa ochrany komplikujú realizáciu nevyhnutných technických zásahov, ako sú opravy a údržba inžinierskych sietí, opíľovanie a odstraňovanie drevín z dôvodu bezpečnosti návštevníkov, ako aj vykonávanie protipožiarnych opatrení. Odstránia sa tak riziká pre návštevníkov aj samotný objekt kultúrneho dedičstva a zmena kategórie a hranice chráneného územia uľahčí funkčnú prevádzku národnej kultúrnej pamiatky. Dôjde tiež k spresneniu vymedzenia hraníc chráneného územia a jeho ochranného pásma podľa aktuálneho stavu. Návrh nariadenia vlády bol zaradený do Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2025 po ukončení viacročného procesu návrhu a prerokovania zmeny súčasnej ochrany lokality.

3. Ciele a výsledný stav
Zabezpečiť ochranu Oravského hradného brala (geomorfologický jav) a priaznivý stav biotopov európskeho významu, ako aj biotopov druhov živočíchov európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany navrhovaného chráneného areálu Oravské hradné bralo. Podkladom pre vyhlásenie chráneného areálu Oravské hradné bradlo a jeho ochranného pásma je projekt ochrany, ktorý spracovala Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky a prešiel úpravami v zmysle prerokovania. Je zverejnený na adrese https://www.sopsr.sk/chaoravskehradnebralo/.

4. Dotknuté subjekty
Obec Oravský Podzámok, Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava a jeho návštevníci, verejnosť.

5. Alternatívne riešenia

Alternatívou by bolo ponechanie súčasného právneho stavu, resp. úplné zrušenie súčasného chráneného územia (národnej prírodnej pamiatky Oravský hradný vrch), ako to bolo navrhované v roku 2010. Návrh nariadenia vlády je výsledkom vzájomných konzultácií s dotknutými subjektmi, pričom bolo dohodnuté riešenie, ktoré napriek zmene kategórie chráneného územia a zníženiu stupňa ochrany zabezpečí aj naďalej ochranu predmetov ochrany, pre ktoré sa tento chránený areál a jeho ochranné pásmo vyhlasuje.

Nevyhlasením chráneného areálu nebude splnená úloha č. 17 z Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2025 (december 2025).

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

☐ Áno

☒ Nie

Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

7. Transpozícia/implementácia práva EÚ

Uveďte, či v predkladanom návrhu právneho predpisu dochádza ku goldplatingu podľa tabuľky zhody, resp. či ku goldplatingu dochádza pri implementácii práva EÚ.

☐ Áno

☒ Nie

Ak áno, uveďte, ktorých vplyvov podľa bodu 9 sa goldplating týka:

8. Preskúvanie účelnosti

Zmena ochrany osobitne chránenej časti prírody a krajiny je navrhovaná v odôvodnených prípadoch tak, ako to upravuje § 53 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“) a na základe procesu podľa § 50 zákona č. 543/2002 Z. z. Vyhlásením chráneného areálu Oravské hradné bralo a jeho ochranného pásma bude aj naďalej zabezpečená právna ochrana lokality v spresnených hraniciach. Následne programom starostlivosti vypracovaným podľa § 54 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. sa stanoví vhodný typ manažmentu daného územia pre určené predmety ochrany. Vyhodnocovanie plnenia programu starostlivosti bude realizované priebežne počas obdobia jeho platnosti. Vyhodnocovanie bude vychádzať z výstupov a merateľných indikátorov určených opatrení a podľa navrhovaných termínov.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

*** posudzovanie sa týka len zmien v I. a II. pilieri univerzálneho systému dôchodkového zabezpečenia s identifikovaným dopadom od 0,1 % HDP (vrátane) na dlhodobom horizonte.

9. Vybrané vplyvy materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☒ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐ Áno		☐ Nie
Vplyvy na limit verejných výdavkov	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Áno		☐ Nie

Sociálne vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
Materiál je posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	☐ Áno		☒ Nie
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho			
vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

V predkladanom materiáli sú predpokladané vplyvy na rozpočet verejnej správy. Sú to jednorázové výdavky vo výške 418 EUR v roku 2026, určené na označenie chráneného areálu a jeho ochranného pásma. Tieto sú rozpočtovo zabezpečené v rámci Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky.

Navrhuje sa zmena kategórie existujúceho chráneného územia na kategóriu, ktorá danej lokalite lepšie vyhovuje. Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. „*Lokalitu, spravidla s výmerou do 500 ha, na ktorej sú biotopy európskeho významu alebo biotopy národného významu alebo ktorá je biotopom druhu európskeho významu alebo biotopom druhu národného významu a kde priaznivý stav týchto biotopov závisí na obhospodarovaní človekom, môže vláda nariadením vyhlásiť za chránený areál*“.

Podľa § 21 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. „*Za chránený areál možno vyhlásiť aj územie s trvalejším výskytom chránených druhov živočíchov, rastlín, nerastov a skamenelín, plochy slúžiace na prírodovedecké účely a kultúrno-výchovné účely, niektoré časti prírody dotvorené ľudskou činnosťou, arboréta a botanické záhrady*“. Týmto riešením budú aj naďalej zachované najcennejšie časti chráneného územia – samotné vápencovo-dolomitické bralo s príslušnou vegetáciou a živočíštvom, ktoré je spolu s biotopmi a druhmi európskeho významu predmetom ochrany tohto chráneného územia. Chránené územie nie je a ani nebude hospodársky využívané, nakoľko ide o okolie národnej kultúrnej pamiatky Oravský zámok a o strmé a neprístupné bralo s malou výmerou (2,94 ha, resp. ochranné pásmo 0,82 ha). Predpokladaný vplyv na životné prostredie súvisí s aktivitami na spevňovanie hradného brala a odstraňovanie náletových drevín.

Analýzy vplyvov, s výnimkou analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy a na životné prostredie, neboli vypracované, nakoľko tieto vplyvy predkladateľ nepredpokladá.

11. Kontakt na spracovateľa

RNDr. Jana Durkošová, odbor ochrany prírody a štátnej správy ochrany prírody a krajiny, sekcia ochrany prírody a krajiny MŽP SR, (jana.durksova@enviro.gov.sk, tel. č. 02/5956 2211).

12. Zdroje

Projekt ochrany chráneného areálu Oravské hradné bralo a jeho ochranného pásma.

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 125/2025

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné ☒ Súhlasné s návrhom na dopracovanie ☐ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

I. Úvod: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky dňa 21. augusta 2025 predložilo na PPK materiál: „Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje chránený areál Oravské hradné bralo a jeho ochranné pásmo“. Materiál predpokladá negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, ktoré sú rozpočtovo zabezpečené.

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

Komisia odporúča predkladateľovi v analýze na rozpočet verejnej správy v tabuľke č. 5A uviesť v riadku „Vplyv na výdavky verejnej správy celkom“ v roku 2026 sumu 418 EUR.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje **súhlasné stanovisko s návrhom na dopracovanie podľa pripomienok v bode II.** s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie.

IV. Poznámka: Predkladateľ uvedie toto stanovisko Komisie do doložky vybraných vplyvov časť 13 spolu s vyhodnotením pripomienok, ktoré sú uvedené v bode II.

Vyjadrenie MŽP SR:

Pripomienka Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK bola zapracovaná. Súčasne bola mierne upravená analýza vplyvov na životné prostredie, precizoval sa text a upresňovali vplyvy, ale vecne sa nemenili pozitívne ani negatívne vplyvy na zložky životné prostredie.

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č. (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: